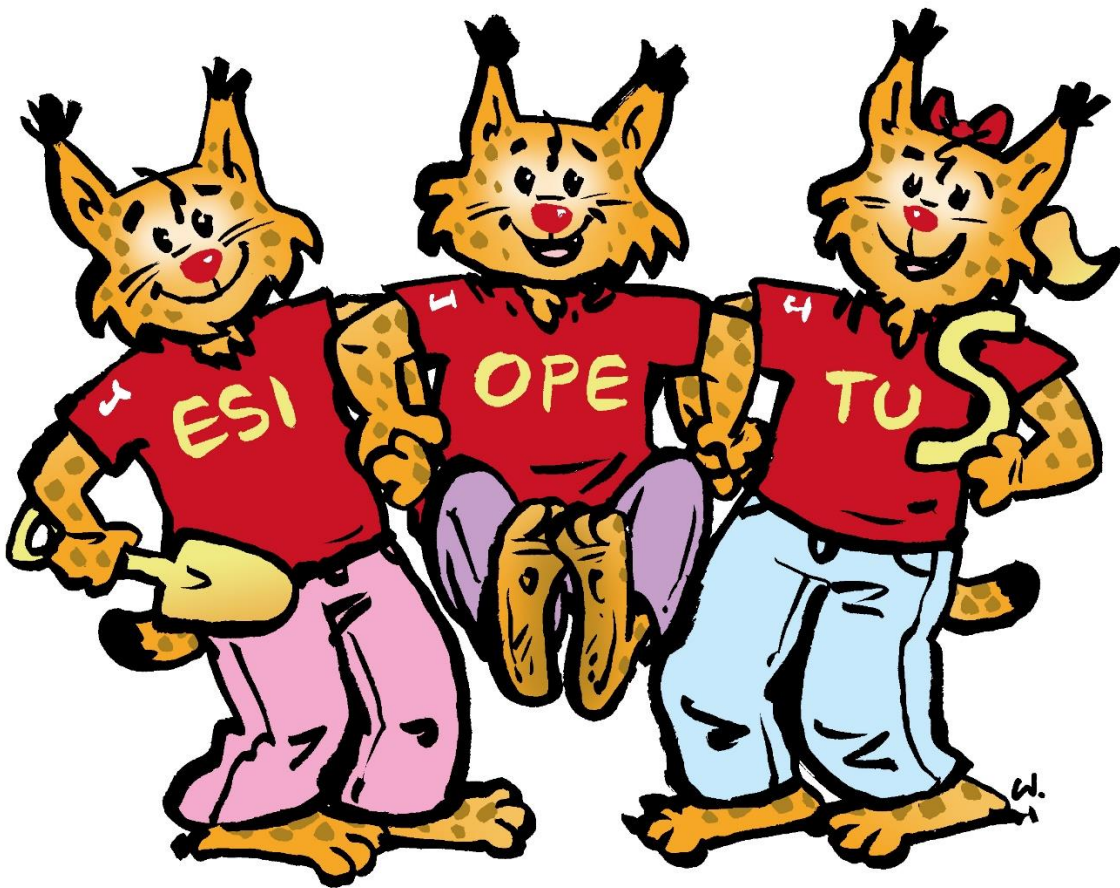

Janakkalan kunnan esiopetuksen oppilashuoltosuunnitelma

9.9.2022

Johdanto

1. Oppilashuolto

- 1.1. Oppilashuollon kokonaistarve
- 1.2. Oppilashuoltopalvelut
 - 1.2.1 Konsultoiva varhaiskasvatuksen erityisopettaja
 - 1.2.2 Neuvola
 - 1.2.3 Koulukuraattori
 - 1.2.4 Koulupsykologi

2. Yhteisöllinen oppilashuolto

- 2.1. Yhteisöllisen oppilashuollon järjestäminen ja sen toimintatavat
- 2.2. Alueelliset oppilashuoltoryhmät
- 2.3. Oppilashuollon yhteistyö perusopetuksen kanssa
- 2.4. Yhteistyö esiopetuksen ulkopuolisten lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien tahojen kanssa yhteisöllisen oppilashuollon kehittämisessä
 - 2.4.1 Perhekeskus
 - 2.4.1.1 Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma
 - 2.4.2 Sosiaalityö ja lastensuojelu
 - 2.4.3 Perheneuvola
 - 2.4.4 Erikoissairaanhoido
 - 2.4.5 Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimi
 - 2.4.6 Seurakunta
 - 2.4.7 Poliisi
- 2.5. Tapaturmien ehkäiseminen sekä ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus
- 2.6. Esiopetuksen kuljetuksia ja turvallisuutta koskevat ohjeet
- 2.7. Suunnitelma lasten suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä
- 2.8. Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa

3. Yksilökohtainen oppilashuolto

- 3.1. Yksilökohtaisen oppilashuollon kokonaisuus
- 3.2. Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen
- 3.3. Tehostettu ja erityinen tuki sekä sairaalaopetus
- 3.4. Lapsen sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen esiopetuksessa
- 3.5. Esiopetuksen oppilashuollon tuki lapsen elämäntilanteesta johtuvissa vaikeuksissa
- 3.6. Oppilashuoltokertomuksen laatiminen ja säilytys
- 3.7. Yhteistyö esiopetuksen ulkopuolisten palvelujen ja yhteistyökumppaneiden kanssa

4. Oppilashuollon yhteistyön järjestäminen lasten ja huoltajien kanssa

- 4.1. Yhteistyö lasten ja huoltajien kanssa yhteisöllisessä oppilashuollossa
- 4.2. Yhteistyö lasten ja huoltajien kanssa yksilökohtaisessa oppilashuollossa

4.3. Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen oppilashuollon periaatteista ja menettelytavoista tiedottaminen huoltajille ja yhteistyö tahoille

5. Oppilashuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen

Liitteet

Liite 1	Lastensuojeluilmoitus
Liite 2	Oppilashuoltokertomus

Johdanto

Varhaiskasvatus, esiopetus ja perusopetus muodostavat lapsen hyvinvoinnin, kasvun ja oppimisen kannalta johdonmukaisesti etenevän kokonaisuuden. Esiopetuksen oppilashuollolla edistetään lapsen tasapainoista ja tervettä kasvua ja kehitystä sekä varmistetaan kaikille tasavertainen kasvamisen ja oppimisen mahdollisuus. Oppilashuolto järjestetään monialaisessa yhteistyössä sivistystoimen ja sosiaali- ja terveystoimen kanssa. Oppilashuoltoa toteutetaan yhteistyössä lapsen ja hänen huoltajiensa kanssa ottaen huomioon lapsen ikä ja edellytykset. Oppilashuolto on esiopetuksen henkilöstön ja oppilashuoltopalveluista vastaavien työntekijöiden tehtävä siten, että ensisijainen vastuu esiopetusyhteisön hyvinvoinnista on esiopetuksen henkilöstöllä. Esiopetuksen oppilashuolto sisältää sekä yhteisöllisen että yksilökohtaisen oppilashuollon. Oppilashuollon toimintaperiaatteet ovat luottamuksellisuus, kunnioittava suhtautuminen lapseen ja huoltajaan, huoltajien ja lasten osallisuus, monialaisuus, saatavuus, kehittäminen ja arviointi. Janakkalan esiopetuksen oppilashuoltosuunnitelma koskee kaikkia esiopetusta järjestäviä yksiköitä Janakkalassa.

Oppilashuolto liittyy kiinteästi esiopetuksen tehtävään edistää lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen edellytyksiä. Oppilashuoltotyötä ohjaa lapsen edun ensisijaisuus. Lapsella on oikeus saada maksutta oppilashuolto, jota opetukseen osallistuminen edellyttää. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki). Opetussuunnitelmassa kuvataan esiopetuksen oppilashuollon paikallisen toteuttamisen tavoitteet ja toimintatavat. (Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014, s. 37 ja 40)

Esiopetuksen oppilashuollosta ja siihen liittyvistä suunnitelmista säädetään oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa.

1. Oppilashuolto

Esiopetuksen oppilashuollolla edistetään lapsen tasapainoista ja tervettä kasvua ja kehitystä sekä varmistetaan kaikille tasavertainen kasvamisen ja oppimisen mahdollisuus.

Oppilashuoltotyötä ohjaavia periaatteita:

- oppilashuoltotyö on kaikkien esiopetuksen aikuisten vastuulla
- huoltajien ja lasten osallisuuden vahvistaminen
- luottamuksellisuus sekä kunnioittava suhtautuminen lapseen ja huoltajaan
- ennaltaehkäisevän oppilashuollon toimintakulttuurin vahvistaminen
- myönteisen vuorovaikutuksen ja keskinäisen huolenpidon ilmapiirin edistäminen
- koko esiopetusyhteisön hyvinvoinnin sekä turvallisen ja terveellisen kasvuympäristön ylläpitäminen ja seuraaminen
- varhaisen tuen tarpeen tunnistamisen, huolen puheeksi ottamisen ja tarkoituksenmukaisen puuttumisen vahvistaminen
- monialaisen asiantuntijaverkoston keskinäisten toimintatapojen kehittäminen
- avoimen ja kaikkia osapuolia kunnioittavan työskentelytavan tukeminen
- uusien toiminta- ja ratkaisumallien kehittäminen

1.1. Esiopetuksen oppilashuollon kokonaistarve

Janakkalassa esiopetusta järjestetään kunnallisissa päiväkodeissa ja yksityisessä Liikuntapäiväkoti Ilveslinnassa. Harvialan päiväkodin Hillat-ryhmä toimii Harvialan koulun tiloissa ja Haltian päiväkodin Mustikat-ryhmä Turengin koulun tiloissa. Jänispolun päiväkodin Jänöt- ja Leikkivakka-esiopetusryhmät toimivat erillistiloissa (Tapailankuja 9 ja Papintie 9).

Yksikkö	Ryhmä	Lapsimäärä	Opettaja määrä
Haltian vuoropäiväkoti	Mustikat	19	2
Harvialan päiväkot	Hillat	19	2
Jänispolun päiväkot	Jänöt	13	2
Jänispolun päiväkot	Leikkivakka	16	2
Päiväkot Kivitasku	Heinähatut	20	2
Kettukallion päiväkot	Ketunleivät	12	1
	Tammenterhot	12	1
	Revontulet	15	1
Porttilantien päiväkot	Metsätähdet	15	1
Liikuntapäiväkot Ilveslinna (Pilke)	Ilvekset	16	2
	Virnesuut	15	1

1.2. Oppilashuoltopalvelut

Esiopetuksen oppilashuoltopalveluita ovat psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä terveydenhoitopalvelut, jotka järjestetään terveydenhuoltolain mukaisina ikäryhmälle suunnattuina neuvolapalveluina sekä yksittäistä lasta koskevana monialaisena asiantuntijaryhmänä.

1.2.1. Konsultoiva varhaiskasvatuksen erityisopettaja

Konsultoiva varhaiskasvatuksen erityisopettaja (kveo) toimii varhaiserityiskasvatuksen asiantuntijana. Kveon keskeisenä tehtävänä on havainnoida, tunnistaa ja arvioida oppimiseen ja kasvuun liittyviä tuen tarpeita ja tukea lasta, perhettä ja kasvatusyhteisöä. Kveo suunnittelee ja toteuttaa lasten hyvinvoinnin, kasvun ja oppimisen tukitoimia sekä konsultoi esiopetuksen henkilöstöä.

Jaana Finska, konsultoiva varhaiskasvatuksen erityisopettaja, TURENKI 1 ALUE,
YKSITYINEN VARHAISKASVATUS
puhelin: (03) 6801 374, sähköposti: jaana.finska@janakkala.fi

Pinja Tuominen, konsultoiva varhaiskasvatuksen erityisopettaja, TURENKI 2 ALUE,
puhelin: (03) 6801 511, sähköposti: pinja.tuominen@janakkala.fi

Mari Purhonen, konsultoiva varhaiskasvatuksen erityisopettaja, TERVAKOSKEN ALUE,
puhelin: (03) 6801 967, sähköposti: mari.purhonen@janakkala.fi

1.2.2. Neuvola

Neurolan tehtävänä on lapsen ja perheiden kokonaisterveyden ja hyvinvoinnin turvaaminen. Tavoitteena neuvolassa on vanhemmuuden tukeminen ja jo olemassa olevien voimavarojen esille nostaminen. Tehtävänä on myös lapsen ja perheen terveyttä ja hyvinvointia vaarantavien tekijöiden varhainen tunnistaminen ja niihin puuttuminen.

Esiopetus ja neuvola tekevät säännöllistä yhteistyötä lapsen 6-vuotistarkastuksen yhteydessä. Esiopetuksessa 6-vuotiaista täytetään esiopetuksen ja neuvolan yhteistyölomake. Lomakkeessa kuvataan lapsen arkea, kasvua, kehitystä ja oppimista esiopetuksessa. Lomake käydään huoltajan kanssa keskustellen läpi ja kopio lomakkeesta lähetetään neuvolan terveydenhoitajalle ennen lapsen 6-vuotistarkastusta.

Neurolat tekevät monialaista yhteistyötä muiden lapsiperheiden parissa työskentelevien kanssa. Turengissa kokoontuu viikoittain monialainen neuvolatiimi, jossa lähtökohtana ovat perheen toiveet varhaiselle tuelle ja perheen voimavarojen tukeminen. Esiopetusikäisen lapsen asiasta voidaan keskustella neuvolatiimeissä monialaisesti. Huoltajat voivat halutessaan osallistua keskusteluun.

Toimipaikat: Tervakosken terveysasema ja Turengin terveysasema

1.2.3. Koulukuraattori

Esiopetuksen kuraattori antaa lapselle, hänen lähiyhteisölleen sekä esiopetuksen yhteisölle tukea, ohjausta ja sosiaalityön asiantuntija-apua. Koulukuraattori osallistuu asiantuntijana oppilashuoltoryhmiin sekä yksittäisen lapsen että koko lapsiryhmän hyvinvointiin liittyvissä asioissa. Kuraattorityö tukee lapsen sosiaalista kasvua, oppimista ja hyvinvointia sekä esiopetukseen osallistumista, kodin ja esiopetuksen kasvatusyhteistyötä ja esiopetuksesta alkuopetukseen siirtymistä. Kuraattori konsultoi tarvittaessa sivistys-, sosiaali- ja terveystoimen henkilöstöä sekä toimii esiopetusryhmien kanssa esim. kiusaamiseen liittyvissä asioissa.

Huoltaja voi ottaa yhteyttä kuraattoriin, jos hänellä on huolia lapsen esiopetukseen ja senhetkiseen elämäntilanteeseen liittyen. Huoltajat ja varhaiskasvatuksen opettajat voivat myös toivoa kuraattorin tapaavan lasta. Keskustelut ovat luottamuksellisia ja kuraattoria sitoo vaitiolovelvollisuus. Kuraattorin voi kutsua esiopetuksen vanhempainiltoihin.

Joanna Terävä-Karhinen, koulukuraattori, puhelin: (03) 680 1924,

sähköposti: joanna.terava-karhinen@janakkala.fi

1.2.4. Koulupsykologi

Janakkalassa koulupsykologi on mukana esi- ja alkuopetuksen yhteistyössä kasvun ja oppimisen tukeen liittyvissä asioissa. Koulupsykologi voi osallistua alansa asiantuntijana oppilashuoltoryhmiin sekä yksittäisen lapsen että koko lapsiryhmän hyvinvointiin ja oppimiseen liittyvissä asioissa. Yksittäistä lasta koskevilla asioilla koulupsykologisiin otetaan yhteys ensisijaisesti konsultoivan varhaiskasvatuksen erityisopettajan kautta. Koulupsykologi voi tarvittaessa arvioida lapsen oppimisvalmiuksia psykologisten tutkimusten avulla ja ohjata lapsen jatkotutkimuksiin.

Sanni Maalehto, koulupsykologi
puhelin: 050 307 1724
sähköposti: sanni.maalehto@janakkala.fi

2. Yhteisöllinen oppilashuolto

Oppilashuolto on tärkeä osa esiopetuksen toimintakulttuuria. Yhteisöllisessä oppilashuoltotyössä seurataan, arvioidaan ja kehitetään esiopetusyhteisöjen ja -ryhmien hyvinvointia. Lisäksi huolehditaan esiopetusympäristön terveellisyydestä, turvallisuudesta ja esteettömyydestä. Lasten ja huoltajien osallisuus ja kuulluksi tuleminen on yhteisöllisessä oppilashuollossa tärkeää ja hyvinvointia vahvistavaa. Yhteisöllinen oppilashuolto luo esiopetuksessa edellytyksiä yhteenkuuluvuudelle, huolenpidolle ja avoimelle vuorovaikutukselle. Osallisuutta lisäävät toimintatavat edesauttavat myös ongelmien ennalta ehkäisyä, niiden varhaista tunnistamista ja tarvittavan tuen järjestämistä. Yhteisöllisessä oppilashuollossa ei missään tapauksessa käsitellä yksittäisten lasten tai perheiden asioita.

2.1. Yhteisöllisen oppilashuollon järjestäminen ja sen toimintatavat

Yhteisöllisten toimintatapojen kehittämisessä tehdään yhteistyötä varhaiskasvatuksen, neuvolan ja muiden kunnan lasten hyvinvointia edistävien tahojen kanssa. Janakkalassa yhteisöllinen oppilashuolto järjestetään esiopetuksen oppilashuoltoryhmässä. Asioita käsitellään ennaltaehkäisevästi, ilmiöinä ja niiden tulee olla julkisesti esiteltäviä.

2.2. Oppilashuoltoryhmät

Yhteisölliseen ja monialaiseen oppilashuoltoryhmään kuuluvat esiopettajien edustus, sivistystoimen kehittämispäällikkö, konsultoivat varhaiskasvatuksen erityisopettajat, varhaiskasvatuksen pedagoginen johtaja, kuraattori, koulupsykologi, neuvolan terveydenhoitaja ja huoltajaedustaja. Oppilashuoltoryhmä kokoontuu kaksi kertaa lukuvuodessa. Kokousmuistiot tulee laittaa huoltajien nähtäville. Varhaiskasvatuksen pedagoginen johtaja toimii oppilashuoltoryhmän koolle kutsujana ja sihteerinä. Puheenjohtajana toimii sivistystoimen kehittämispäällikkö.

2.3. Oppilashuollon yhteistyö perusopetuksen kanssa

Janakkalan kunnassa on esi- ja alkuopetuksen yhteistyön vuosikello. Vuosikellon tavoitteena on lasten, perheiden ja työntekijöiden kannalta johdonmukainen jatkumo esiopetuksesta alkuopetukseen. Vuosikellon toimintaan sisältyvät myös tiedonsiirto esiopetuksesta kouluun sekä siirtopalaverit huoltajan, esiopettajan ja tulevan opettajan kesken.

2.4. Yhteistyö esiopetuksen ulkopuolisten lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien tahojen kanssa yhteisöllisen oppilashuollon kehittämisessä

Yhteisöllisen oppilashuollon kehittämisessä tehdään yhteistyötä esiopetuksen ulkopuolisten lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien tahojen kanssa. Näitä tahoja ovat perhekeskus, sosiaalityö ja lastensuojelu, perheneuvola, erikoissairaanhoido, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimi, seurakunta ja poliisi.

2.4.1 Perhekeskus

Perhekeskus tarjoaa perheiden monitahoisiin tilanteisiin toimintamallin ja verkoston. Perhekeskuksen verkostoon kuuluvat mm. kunnan lasten, nuorten ja perheiden palvelut, erityispalvelut ja järjestöjen tarjoamat palvelut. Esiopetuksen kuraattori, psykologi ja konsultoivat varhaiskasvatuksen erityisopettajat kuuluvat tiiviisti perhekeskuksen verkostoon. Perhekeskuksessa ylläpidetään verkoston yhteistyötä ja toteutetaan työtappaa, jossa lasten, nuorten ja perheiden monitahoiset tilanteet otetaan ns. kerralla haltuun mahdollisimman nopeasti tiimeissä.

Monialainen tiimi on varhaiskasvatuksen käytettävissä viikoittain tiettyyn aikaan. Tiimin kautta ylläpidetään yhteyksiä erikoissairaanhoidon ja aikuispalveluihin. Kokoamme tiimiin etäyhteyksin eri asiantuntijoiden työpanosta sekä lisäämme lasten, nuorten ja perheiden osallisuutta ja erityispalvelujen konsultaatiota mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Lisäksi perhekeskuksen tehtäviin kuuluu pysyä perheiden pulssilla. Vastaamme lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmasta, seuraamme uutisointia ja kansallisten tutkimusten tuloksia sekä teemme paikallisia kyselyjä. Lisäksi jaamme omia huomioitamme ja tietoa verkostossamme. Järjestämme koulutusta ja tarjoamme tiloja sekä aikaa erilaisille tapahtumille, teemavanhempainilloille sekä 3. ja 4. sektorin toimijoille.

Jaana Hymmi, perhekeskuksen toiminnanjohtaja puhelin: 03 680 1670 tai 050 410 4303
sähköposti: jaana.hymmi@janakkala.fi

2.4.1.1 Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2020 - 2023 asettaa kaikille kunnan toimijoille yhteiset neljä isoa muutostavoitetta ja sovittaa hyvinvointityötä yhteen niin, että tavoitteeksi asetetut muutokset parempaan lasten ja nuorten elämässä on mahdollista saavuttaa. Tähän työhön suunnitelma kutsuu kaikki kunnan aikuiset mukaan.

Muutostavoitteet, jotka liittyvät lasten ja nuorten kokemaan hyvinvointiin ovat:

1. Yleinen terveydentila paranee
2. Fyysinen aktiivisuus lisääntyy
3. Osallisuuden kokemus lisääntyy
4. Ahdistuneisuus vähenee

Hyvinvoiva lapsi oppii ja kasvaa. Oppiminen ja hyvinvointi kulkevat käsi kädessä: hyvinvointi on edellytys sille, että lapsi ja nuori oppii. Karttavat tiedot ja taidot taas lisäävät pärjäämisen kokemusta ja sitä kautta hyvinvointia. Kaikilla lapsilla ja nuorilla tulee olla tasa-arvoinen mahdollisuus oppimiseen.

Kasvuyhteisöjen (esim. koti, koulu, päiväkot, perhepäivähoito, nuorisotilat, urheiluseurat jne.) painotettu rooli muutostavoitteiden saavuttamisessa on osallisuuden kokemuksen lisäämisessä. Osallisuuden kokemus on ihmisen hyvinvoinnin perusta ja psykologinen perustarve. Osallisuus on kuulumista ja kiinnittymistä yhteisöön. mukana olemista yhteisön elämässä ja toiminnassa. Yksilötasolla osallisuus ilmenee kokemuksena, joka syntyy, kun ihminen tuntee kuuluvansa itselle merkitykselliseen ryhmään tai yhteisöön. Yhteisössä osallisuus ilmenee jäsenten keskinäisenä arvostuksena ja luottamuksena sekä mahdollisuutena vaikuttaa yhteisössään. Yhteiskunnan tasolla osallisuus tarkoittaa mahdollisuuksien ja oikeuksien toteutumista sekä ihmisten keskinäistä vuorovaikutusta.

2.4.2 Sosiaalityö ja lastensuojelu

Sosiaalitoimen ja esiopetuksen yhteistyövelvoite perustuu sosiaalihuolto- ja lastensuojelulakeihin. Lapsella on oikeus turvalliseen ja virikkeelliseen kasvuympäristöön sekä tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen sekä etusija erityiseen huolenpitoon.

Sosiaalitoimen tukitoimet voivat riippua siitä, onko lapsi lastensuojelun asiakas vai onko lapsella / perheellä lapsiperheiden (Sosiaalihuoltolaki) asiakkuus. Lapsen asiakkuus riippuu tuen tarpeesta. Lapsen tuen tarve arvioidaan joko Sosiaalihuoltolain tai Lastensuojelulain perusteella. Lastensuojelun kriteerit täyttyvät, jos lapsi ei saa tarvittavia tukitoimia Sosiaalihuoltolain perusteella ja lapsen kasvuolot vaarantavat lapsen kasvua ja kehitystä. Sosiaalihuoltolain mukaiset palvelut ovat luonteeltaan ehkäiseviä palveluita. Sosiaalihuoltolain perusteella lapsella ja hänen perheellä on oikeus ehkäisevien palvelujen saamiseen ilman lastensuojelun asiakkuutta. Sosiaalihuoltolain mukaisia tukitoimia ovat muun muassa sosiaalityön avohuollon tukitoimena päivähoitopaikka, perhetyö, taloudellinen tuki, tukiperhe / tukihenkilötoiminta.

Periaatteena sosiaalitoimen ja esiopetuksen yhteistyössä on ennaltaehkäisy ja varhainen tukeminen. Monialainen ammatillinen palvelutarpeen arviointi yhteistyössä esiopetuksen ja sosiaalitoimen kanssa mahdollistaa varhaisen tuen perheen tilanteeseen.

Esiopetuksen työntekijät ovat sosiaalihuoltolain sekä lastensuojelulain mukaan velvollisia ilmoittamaan sosiaalitoimelle, jos he tehtävissään saavat tietää lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttävät lastensuojeluilmoitusta ja/tai palvelutarpeen arviota. Palvelutarpeen arvio tehdään kolmen kuukauden kuluessa yhteydenotosta. Esiopettajan on myös mahdollista yhdessä lapsen tai huoltajan kanssa ottaa yhteyttä sosiaalitoimeen tuen tarpeen arvioimiseksi. Palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä selvitetään lastensuojelun tarve, ellei asia ole selvästi luonteeltaan sellainen, ettei lastensuojelun tukitoimia tarvita. Lastensuojeluasiakkuus ei ala vielä siinä vaiheessa, kun lastensuojelun tarvetta selvitetään. Niille asiakkaille, joiden lastensuojelun tarvetta ei ole aihetta selvittää, tehdään palvelutarpeen arviointi siten, kuin sosiaalihuoltolaissa säädetään.

Ennaltaehkäisyä toteutetaan myös toimimalla yhdessä esiopetuksen kanssa monialaisissa työryhmissä, joissa pyritään vaikuttamaan lasten kasvuolosuhteisiin. Sosiaalitoimen työntekijä tekee yksilökohtaisissa tapauksissa tiivistä yhteistyötä koulukuraattorin, koulupsykologin, neuvolan terveydenhoitajan ja esiopettajien kanssa sekä osallistuu

kutsujana ja kutsuttuna asiakas- ja perhekeskeisiin neuvotteluihin osana perheiden viranomaisverkostoa. Jokaiselle lastensuojelun asiakkaalle nimetään vastuu sosiaalityöntekijä ja Sosiaalihuollon asiakkaalle oma työntekijä.

Yllättävissä ja askarruttavissa tilanteissa ota yhteyttä lastensuojelun päivystysnumeroon 050 38 16374 arkisin klo 8.00 - 16.00. Lastensuojelun päivystyksestä voit pyytää myös konsultaatiota.

Janakkalan kunnan sosiaalitoimisto, Kunnantalo, Juttulantie1, 14200 Turenki.

2.4.2 Perheneuvola

Perheneuvola tarjoaa palvelua lasten kasvatukseen ja kehitykseen liittyvissä pulmissa. Asiakkaaksi voi tulla vanhemman omalla yhteydenotolla tai yhteistyötahot voivat perheen suostumuksella olla yhteydessä perheneuvolaan.

Perheneuvolassa mietitään pulmiin ratkaisuja yhdessä perheen kanssa. Tarvittaessa perheneuvolassa tehdään perheen luvalla yhteistyötä myös muiden lapsen ja perheen kanssa työskentelevien tahojen kanssa sekä ohjataan lastenpsykiatrian konsultaatioon.

Marika Mäkelä, psykologi, puh. 045 121 4721, sähköposti: marika.makela@primaari.fi

Krista Sandell, perheneuvoja, puh. 050 306 9116, sähköposti: krista.sandell@uusneuvo.fi

2.4.3 Erikoissairaanhoito

Terveystenhuollon perustasolta voidaan lapsi ohjata erikoissairaanhoitoon Kanta-Hämeen keskussairaalaan Hämeenlinnaan tarkempien jatkotutkimusten tai pidempiaikaisen hoidon tarpeen arviointia varten. Lääkäri tekee päätöksen erikoissairaanhoitoon lähettämisestä.

Päivystykselliset asiat hoidetaan virka-aikana Turengin ja Tervakosken terveysasemilla. Virka-ajan ulkopuolella päivystyksestä vastaa Kanta-Hämeen keskussairaalan yhteispäivystys.

2.4.4 Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimi

Janakkalan kunnan kulttuurituottaja laatii Hämeenlinnan kaupungin Lasten ja nuorten kulttuurikeskus Arxin kanssa esiopetukseen seudulliseen lastenkulttuuriyhteistyöhön kuuluvan vuosittaisen kulttuuripolun. Kulttuuripolussa on velvoittavia, maksuttomia kulttuurisisältöjä lapsille, vapaaehtoisia extroja ja ideoita omatoimisesti ja/tai lisämaksusta toteutettavaksi sekä koulutuksia henkilöstölle. Lisäksi käytetään erilaisia yksityisiä kulttuuripalveluiden tarjoajia. Päiväkoteihin on nimetty yhdyshenkilöt, jotka toimivat kulttuuripolun vastuuhenkilöinä ja tiedottajina kulttuurituottajan ja oman päiväkodin välillä ja kokoontuvat kulttuurituottajan koolle kutsumana.

Anna-Milla Vainio, kulttuurituottaja, puhelin: (03) 680 1280,
sähköposti: anna-milla.vainio@janakkala.fi

Liikuntapalveluiden kanssa tehdään yhteistyötä liikuntahallin, urheilukenttien ja ulkoilupolkujen (esim. hiihtoladut) käytössä. Liikuntapalvelut kokoaa ja päivittää tietoa Janakkalan kunnan alueella tapahtuvasta lasten liikuntatoiminnasta ja toimittaa sen varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen tiedotettavaksi. Esioppilaille järjestetään lukuvuoden aikana tehostettu uimakoulu kahdella uimaopettajalla sisältäen 9 kertaa 45 minuuttia kolmen viikon jaksossa. Uimakouluun osallistumisesta laskutetaan päiväkotia toteutuneen mukaan 1,5 € / esioppilas. Päiväkotien on mahdollista saada liikuntapalveluilta apua (yhteystietoja, ajatuksia yhteistyömalleista) seurayhteistyön käynnistämiseen. Liikuntapalveluiden kanssa etsitään yhdessä keinoja toteuttaa mahdollisimman aktiivista varhaiskasvatusta ja esiopetusta.

Inkeri Jortikka, liikuntapäällikkö, puhelin: (03) 6801800,
sähköposti: inkeri.jortikka@janakkala.fi

Päivi Pirnes, erityisliikunnanohjaaja, puhelin: (03) 6801234,
sähköposti: paivi.pirnes@janakkala.fi

Nuorisotoimen kanssa tehdään yhteistyötä muun muassa kansainvälisten vapaaehtoistyöntekijöiden osalta. Vapaaehtoistyöntekijöitä voidaan ottaa töihin esiopetusryhmiin.

Sanna Laine, nuorisopalvelupäällikkö, puhelin: (03) 680 1277,
sähköposti: sanna.laine@janakkala.fi

2.4.5 Seurakunta

Seurakunnan työntekijät ovat käytössä äkillisten päiväkotia ja koulua koskevien kriisien yhteydessä (hartaus); pääasiallisesti kriisityöstä vastaa Hyvinkään kriisipäivystys.

Janakkalan seurakunnan yhteystiedot kriisitilanteessa: Kirkkoherra Pekka Riikonen, puh. 044 765 6960

2.4.5 Poliisi

Janakkala kuuluu Hämeenlinnan poliisin toiminta-alueeseen.

Kanta-Hämeen poliisilaitos, Hattelmalantie 2, 13130 Hämeenlinna, puhelin: 071 8730311

2.5. Tapaturmien ehkäiseminen sekä ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus

Päiväkodeilla ja kouluilla on vuosittain päivitettävä turvakansio, jossa on kirjattuna toiminta-

ohjeet tapaturmien ehkäisemiseksi sekä ensiavun järjestämiseksi.

2.6. Esiopetuksen kuljetuksia ja turvallisuutta koskevat ohjeet

Päiväkodissa järjestettävässä esiopetuksessa suositellaan, että huoltajat tuovat ja hakevat lapsensa esiopetuksesta. Huoltajien on kuitenkin mahdollista joissakin tapauksissa saada kuljetus esiopetusikäiselle lapselleen. Tällöin esiopetuksen kuljetusten järjestämisessä noudatetaan esiopetuksen kuljetusperiaatteita: lapsen kuljetus järjestetään, jos perusopetuslain mukaista esiopetusta (4 h/pv) saavan lapsen matka esiopetukseen on yli 5 kilometriä tai matka lapsen ikä, muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Kuljetuksissa käytetään taksia, linja-autoa tai kuljetustukea. Vuosittain tarkistetaan esioppilaskohtaisesti kuljetussuunnittelijan kanssa kuljetustarve ja -muoto (taksi / linja-auto vai kuljetustuki).

Kuljetusten aikaisesta turvallisuudesta ja odotusaikojen valvonnasta huolehditaan sopimalla eri osapuolten kanssa yhteisistä menettelytavoista. Kuljetukseen liittyvistä menettelytavoista annetaan tietoa lapsille, huoltajille ja esiopetuksen henkilöstölle.

Marjukka Aronen, kuljetussuunnittelija, puhelin: (03) 612 5328,
sähköposti: marijukka.aronen@hameenlinna.fi

2.7. Suunnitelma lasten suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Kiusaaminen, väkivalta ja häirintä loukkaavat ihmisen fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista koskemattomuutta. Kiusaamisella tarkoitetaan, että lapsi joutuu toistuvasti muiden vihamielisen tai syrjivän käyttäytymisen kohteeksi. Kiusaamista on myös se, kun lapselle toistuvasti ja tahallaan aiheutetaan mielipahaa. Kiusaajana voi olla lapsiryhmä tai yksittäinen lapsi. Lapsille tyypillisiä kiusaamisen muotoja ovat leikistä poissulkeminen ja nimittely. Lasten väliset riidat, erimielisyydet, rajut leikit ja kiusoittelu eivät ole kiusaamista, vaan lasten välisiä ristiriitatilanteita.

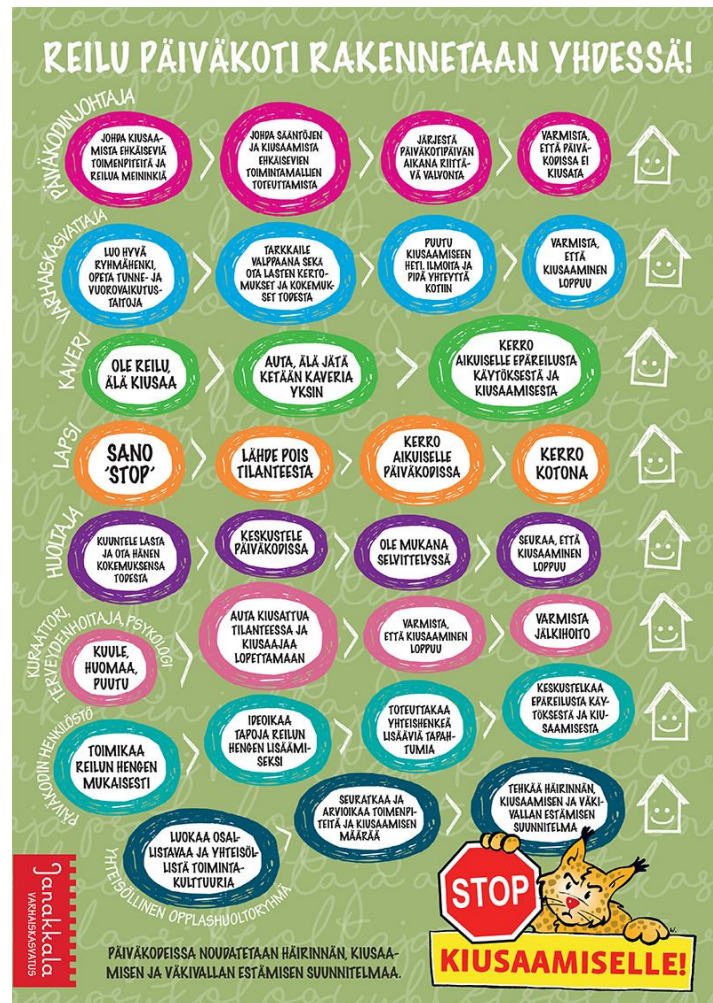
Esiopetuksessa kiusaamiseen puututaan välittömästi. Opettajalla ja varhaiskasvatuksen johtajalla on velvollisuus ilmoittaa huoltajalle epäilystä kiusaamisesta, häirinnästä, syrjinnästä ja väkivallasta oppimisympäristössä. Tavoitteena on puuttua jo sellaiseen toimintaan, jolla on riski jatkossa muotoutua kiusaamiseksi. Esiopetuksen henkilöstön tulee tunnistaa tilanteet, joilla on merkitystä kiusaamistilanteiden syntyyn ja käydä lasten kanssa keskusteluja siitä, miten kiusaamiseen puututaan. Yhdessä lasten kanssa pohditaan, mitä toisen ihmisen kunnioittaminen tarkoittaa ja mitkä ovat oikeita käyttäytymistapoja ryhmässä. Myös syy- ja seuraussuhteita pohditaan yhdessä lasten kanssa. Aikuisen malli on merkittävä, kun lapsi opettelee tapoja ja sääntöjä. Kiusaamisen ennaltaehkäisyssä kasvatusyhteistyö lasten huoltajien kanssa on erittäin tärkeää. Huoltajien on saatava tietoa siitä, miten lapsi käyttäytyy vertaisryhmässä.

Lapsi tarvitsee mahdollisuuksia harjoitella sosiaalisia taitoja. Ryhmässä toimiessaan lapsi saa mallioppimisen kokemuksia ja palautetta käyttäytymisestään. Sosiaalisia taitoja ja tunteiden hallintaa ei aina opita luontaisesti, vaan niitä on opetettava ja opeteltava. Esiopetusryhmissä lasten keskinäistä vuorovaikutusta tuetaan toisia kunnioittavaksi ja erilaisuutta hyväksyväksi. Tavoitteena on, että lapsi tuntee kuuluvansa ryhmään. Hyvä

ryhmähenki luo sellaisen ilmapiirin ja yhteenkuuluvuuden tunteen, joka ennaltaehkäisee kiusaamista.

Tunnetaitojen oppiminen on tärkeää arjen vuorovaikutustilanteissa. Erilaisten tunteiden tunnistaminen, nimeäminen ja ilmaisu ovat tärkeitä lapsen itsetunnon ja minäkuvan kehittymiselle. Aikuisen ohjaamana ja kannustamana lapsen on turvallista harjoitella omia tunne- ja olotilojaan. Onnistumisien ja toistojen kautta lapsen itsesäätely kehittyy ja vahvistuu.

Sosiaalisten taitojen ja tunteiden hallintaan voidaan esiopetusryhmissä käyttää erilaisia menetelmiä esimerkiksi *Tunteet hukassa*, *Askeleittain*, *Miniverso* ja *Piki-toimintamallia*. *Askeleittain* on opetusohjelma, jonka avulla voidaan opettaa lapsille empatiataitoja, itsehillintä- ja ongelmanratkaisutaitoja sekä tunteiden säätelyä. *Miniverso* on sovittelun pelisääntöihin pohjautuva toimintamalli alle kouluikäisten lasten ristiriitojen selvittelyyn. *Stop kiusaamiselle -julistee*

ovat jokaisessa Janakkalan lapsiryhmässä ja niiden periaatteita käydään arjessa läpi lasten, perheiden ja henkilöstön kanssa. Kaikilla on tärkeä rooli kiusaamisen ennaltaehkäisemisessä ja lopettamisessa. Väkivallan ja häirinnän osalta toiminta-ohjeet on kirjattu päiväkotien ja koulujen turvakansioihin.

2.8. Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa

Päiväkodeilla ja kouluilla on vuosittain päivitettävä turvakansio, jossa on kirjattuna toiminta-ohjeet äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa.

3. Yksilökohtainen oppilashuolto

Yksilökohtaisella oppilashuollolla tarkoitetaan:

- lapselle annettavia terveydenhoitopalveluja, jotka järjestetään terveydenhuoltolain mukaisina ikäryhmälle suunnattuina neuvolapalveluina
- oppilashuollon psykologi- ja kuraattoripalveluja
- yksittäistä lasta koskevaa monialaista oppilashuoltoa

Yksilökohtaisen oppilashuollon tavoitteena on seurata ja edistää lapsen hyvinvointia ja oppimista sekä kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja terveyttä. Esiopetuksen oppilashuollolla on tärkeä merkitys varhaisen tuen turvaamisessa ja ongelmien ehkäisyssä. Lapsen yksilölliset edellytykset, voimavarat ja tarpeet otetaan huomioon sekä oppilashuollon tuen rakentamisessa että esiopetuksen arjessa. Yksilökohtainen oppilashuolto esiopetuksessa perustuu aina huoltajan suostumukseen. Huoltajan osallisuutta tuetaan ja mielipiteitä kuullaan lapsen yksilökohtaisen oppilashuollon toteuttamisessa. Lapsen osallisuus, omat toivomukset ja mielipiteet otetaan huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuissa hänen ikänsä, kehitystasonsa ja edellytystensä mukaisesti. Tärkeätä on, että lapsi voi kokea tilanteen kiireettömänä ja hän tulee kuulluksi. Oppilashuoltotyössä vuorovaikutus on avointa, kunnioittavaa ja luottamuksellista. Oppilashuollossa noudatetaan tietojen luovuttamista ja salassapitoa koskevia säännöksiä.

OPPILASHUOLLON OHJAUSRYHMÄ

Ohjaa, kehittää ja arvioi
esiopetusryhmien
oppilashuoltoa

Kokoonpano:

- Sivistystoimen kehittämispäällikkö
- Varhaiskasvatuksen pedagoginen johtaja
- Sosiaalityön johtaja
- Palvelupäällikkö

YHTEISÖLLINEN OPPILASHUOLTO

- Kuuluu kaikille
- Yhteisöllisen hyvinvoinnin kehittäminen, koordinointi ja seuranta
- Huolehtii esiopetusympäristön terveellisyydestä, turvallisuudesta ja esteettömyydestä
- Ei käsitellä yksittäisten lasten asioita

YKSILÖKOHTAINEN OPPILASHUOLTO monialainen asiantuntijaryhmä

Psykologi,
kuraattori ja
terveydenhoitaja:

- terveyden edistäminen
- kasvun ja oppimisen tukeminen

- Yksittäisen lapsen asian käsittely
- Perustuu huoltajan suostumukseen
- Laaditaan oppilashuoltokertomus

3.1. Yksilökohtaisen oppilashuollon kokonaisuus

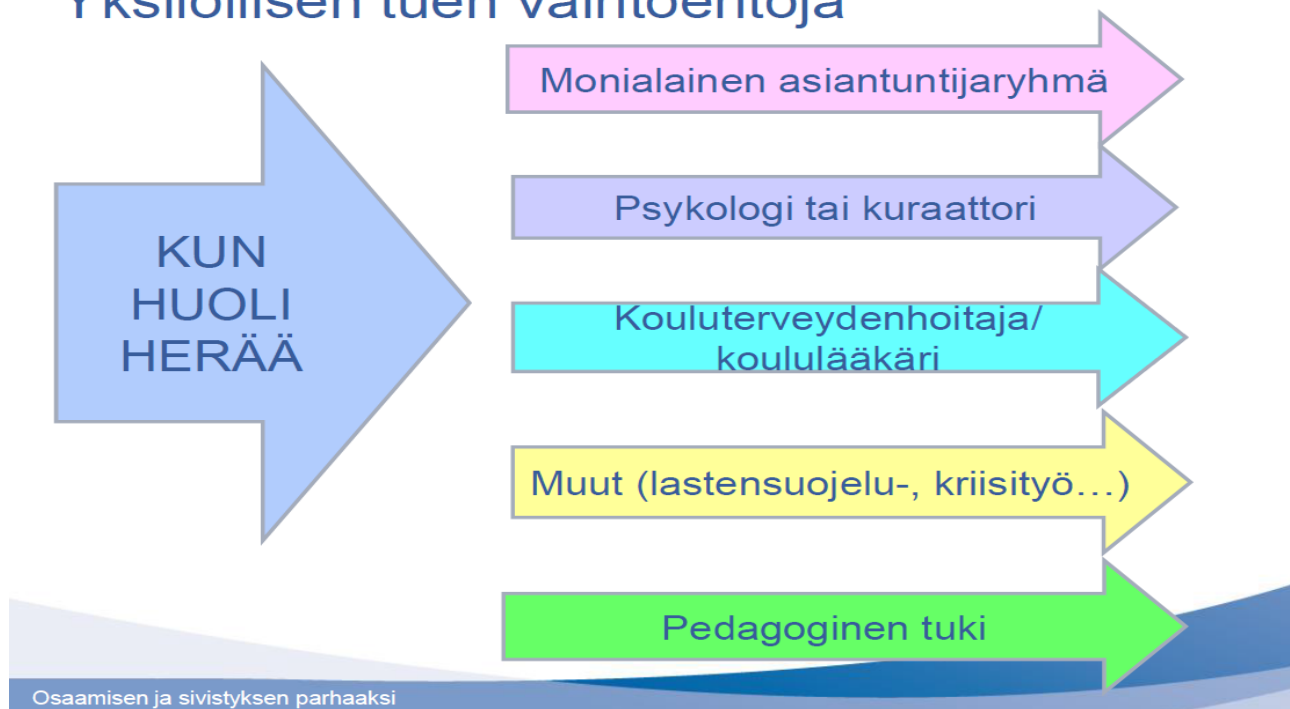
Yksilökohtaisen oppilashuollon asiantuntijaryhmään kuuluvat konsultoiva varhaiskasvatuksen erityisopettaja, neuvolan terveydenhoitaja, koulukuraattori ja koulupsykologi. Tarvittaessa yksilökohtaiseen oppilashuoltoon kutsutaan myös muita asiantuntijoita. Yksilökohtaisen oppilashuollon kokonaisuus on kuvattu tarkemmin luvussa 1.2. Oppilashuollon palvelut.

3.2. Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen

Yksilökohtaisessa oppilashuollossa palvelut ja tuki suunnitellaan yksittäisen lapsen tarpeiden mukaan. Yksilökohtaisessa oppilashuollossa pyritään toimimaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, perhelähtöisesti ja ennaltaehkäisevästi. Yksilökohtaisen oppilashuollon voi kutsua kaikki lapsen kanssa toimivat tahot.

Yksilöllisen tuen vaihtoehtoja

Yksilöllisen tuen vaihtoehtoja/ Kristiina Laitinen 26.11.2014

3.3. Tehostettu ja erityinen tuki sekä sairaalaopetus

Tehostetun tuen aloittaminen perustuu pedagogiseen arvioon. Esiopettaja laatii pedagogisen arvion yhteistyössä konsultoivan varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa. Tehostetun tuen aloittaminen ja järjestäminen käsitellään pedagogiseen arvioon perustuen monialaisesti yhteistyössä oppilashuollon asiantuntijaryhmän kanssa. Tehostetun tuen pedagogiset tavoitteet ja toimet suunnitellaan ja kirjataan oppimissuunnitelmaan yhteistyössä lapsen, huoltajan ja esiopettajan kanssa.

Mikäli tehostetusta tuesta huolimatta lapsen kehitys ei etene toivotulla tavalla, tehdään pedagoginen selvitys. Konsultoiva varhaiskasvatuksen erityisopettaja tekee pedagogisen selvityksen yhteistyössä esiopettajan kanssa. Myös pedagogiset arviot ja selvitykset käsitellään monialaisessa yhteistyössä oppilashuollon asiantuntijaryhmän kanssa. Viranhaltijapäätöksen erityisestä tuesta tekee sivistystoimen kehittämispäällikkö. Erityisen tuen pedagogiset tavoitteet kirjataan HOJKSiin yhteistyössä lapsen ja huoltajan kanssa. Esioppilaista, jotka ovat myös täydentävässä varhaiskasvatuksessa ja joilla on tehostetun tai erityisen tuen tarve, hallintopäätöksen varhaiskasvatuksen osalta tekee varhaiskasvatuksen pedagoginen johtaja.

Erikoissairaanhoidossa olevan lapsen opetus järjestetään ensisijaisesti lapsen omassa esiopetuspaikassa. Lapselle järjestetään opetusta ja tukea hänen terveytensä, pedagogiset erityistarpeensa ja erikoissairaanhoidon hoidolliset ja kuntoutukselliset toimenpiteet huomioon ottaen. Lapsella on käytössä kaikki tukitoimet kolmiportaisen tuen mukaisesti.

Mikäli lapsen kohdalla opetus järjestetään oman esiopetusryhmän sijasta sairaalaopetuksessa, toteutetaan siirtyminen lapsen, huoltajan, opetuksen järjestäjän, sairaalaopetusyksikön ja erikoissairaanhoidon moniammatillisessa yhteistyössä. Sairaalaopetus on erikoissairaanhoidon yhteydessä annettavaa esi- ja perusopetusta avo- ja osastohoidossa oleville lapsille. Sairaalaopetuksessa korostuvat kasvatuksen ja opetuksen lisäksi pedagoginen kuntoutus ja kaikkien lasta opettavien, kasvattavien tai hoitavien tahojen keskinäinen yhteistyö ja konsultaatio. Nivelvaiheyhteistyö lapsen oman esiopetusryhmän kanssa korostuu tulo- ja paluuvaiheessa. Lapsen tukitoimien ja opetuksen järjestämiseksi järjestetään sairaalaopetuksen koordinoimana sekä tulo- että paluuvaiheessa verkostopalaveri, johon kootaan tarvittava oppilashuollollinen asiantuntijaryhmä. Lapsen tulee voida palata siihen opetukseen, johon lapsi osallistui ennen siirtymistä sairaalaopetukseen.

3.4. Lapsen sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen esiopetuksessa

Lapsen sairauden vaatimasta hoidosta ja lääkityksen järjestämisestä esiopetuksessa laaditaan lääkehoidon suunnitelma yhdessä huoltajan kanssa. Ennen säännöllisen lääkehoidon alkamista pidetään asiasta palaveri, johon osallistuvat säännöllistä lääkehoitoa saavan lapsen huoltaja / huoltajat, lääkehoitoa antava henkilöstö sekä tarvittaessa terveydenhuollon ammattihenkilö.

Erityisruokavalion tulee perustua sairauden hoitoon tai terveydellisiin syihin. Lukuvuoden alussa huoltaja täyttää erityisruokavalioilmoituksen, joka löytyy Daisystä sekä Janakkalan kunnan internet-sivulta. Edellytyksenä erityisruokavalion tarjoamiselle on, että lapsi noudattaa kyseessä olevaa ruokavaliota myös kotona. Keliakiasta, diabeteksesta, vilja-allergiasta sekä maidottomasta ruokavaliosta edellytetään erikoislääkärin varmistama diagnoosi ruokavalioon siirryttäessä. Mikäli ruokavalioon tulee lukuvuoden aikana muutoksia, huoltaja täyttää uuden erityisruokavalioilmoituksen. Uusien ruoka-aineiden kokeilu tehdään kotona. Kun ruoka-aine ei enää aiheuta oireita, tulee huoltajan mahdollisimman pian ilmoittaa allergiaruokavalion purkamisesta esiopetusryhmän henkilöstölle, joka vie tiedon keittiön palveluvastaavalle. Esiopetuspaikan vaihtuessa huoltajan tehtävä on toimittaa tieto erityisruokavaliosta uuteen esiopetuspaikkaan. Esiopetusryhmän henkilöstö ilmoittaa päiväkodin / koulun palveluvastaavalle myös erityisruokavaliota saavan oppilaan pitkät poissaolot.

3.5. Esiopetuksen oppilashuollon tuki lapsen elämäntilanteesta johtuvissa vaikeuksissa

Esiopetuksen pyrkimyksenä on lapsen tukeminen, kun kotona on vaikeuksia. Perheen ongelmat vaikuttavat lapseen myös esiopetuksessa. Tavoitteena on lapsen ja perheen varhainen tukeminen pienenkin huolen herätessä. Perheen kanssa käyty keskustelu dokumentoidaan.

Perheiden vaihtelevissa tilanteissa tarvitaan erilaisia tukitoimenpiteitä, palveluita ja hoitopolkuja. Esiopetuksen oppilashuolto on tärkeässä asemassa perheiden tilanteiden kartoittamisessa ja eteenpäin ohjaamisessa. Esiopetuksen oppilashuollon asiantuntijaryhmään voidaan tarvittaessa pyytää, huoltajien suostumuksella, muun muassa perheneuvolan tai lastensuojelun työntekijää. Huoltajille tulee tarvittaessa kertoa muista tarjolla olevista palveluista kuten päihdetyöntekijän tai psykiatrisen sairaanhoitajan palvelut ja seudullinen sosiaalipäivystys. Jos esiopetuksessa arvellaan perheessä olevan väkivaltaa tai lasten hoidon olevan riittämätöntä täytyy yhdessä perheen kanssa tehdä palvelutarpeen selvitys tai lastensuojeluilmoitus (LIITE 1).

3.6. Oppilashuoltoryhmän kokoaminen ja suostumuksen hankkiminen

Yksittäisen lapsen tueksi koottavan asiantuntijaryhmän kokoonpano perustuu huoltajan suostumukseen. Huoltajan yksilöidyllä suostumuksella asian käsittelyyn voi osallistua tarvittavia oppilashuollon yhteistyötahoja tai lapsen läheisiä. Ryhmän jäsenillä on lisäksi oikeus pyytää neuvoa lapsen asiassa tarpeellisiksi katsomiltaan asiantuntijoilta. Yksilökohtaisesta oppilashuollon tapaamisesta laaditaan oppilashuoltokertomus (LIITE 2).

3.7. Oppilashuoltokertomus

Yksittäistä lasta koskevan asian käsittelystä laaditaan asiantuntijaryhmässä oppilashuoltokertomus. Oppilashuoltokertomukseen kirjataan seuraavat asiat:

- lapsen nimi, henkilötunnus, kotikunta ja yhteystiedot sekä huoltajan tai muun laillisen edustajan nimi ja yhteystiedot
- kirjauksen päivämäärä sekä kirjauksen tekijä ja hänen ammatti- tai virka-asemansa
- kokoukseen osallistuneet henkilöt ja heidän asemansa
- asian aihe ja vireille panija
- lapsen tilanteen selvittämisen aikana toteutetut toimenpiteet kuten arviot, tutkimukset ja selvitykset
- toteutetut toimenpiteet kuten yhteistyö eri tahojen kanssa sekä aiemmat ja nykyiset tukitoimet
- tiedot asian käsittelystä ryhmän kokouksessa, tehdyt päätökset ja niiden toteuttamissuunnitelma
- toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat tahot

Oppilashuoltokertomukset sekä muut oppilashuollon tehtävissä laaditut tai saadut yksittäistä lasta koskevat asiakirjat tallennetaan oppilashuoltorekisteriin. Päiväkodeissa päiväkodinjohtaja ja kouluissa rehtori ylläpitää oppilashuoltorekisteriä. Oppilashuoltorekisterin tiedot ovat salassa pidettäviä.

Lapsen yksilökohtaisen oppilashuollon järjestämiseen ja toteuttamiseen osallistuvilla on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus saada toisiltaan ja luovuttaa toisilleen sekä oppilashuollosta vastaavalle viranomaiselle sellaiset tiedot, jotka ovat välttämättömiä yksilökohtaisen oppilashuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi. Lisäksi heillä on oikeus saada ja luovuttaa toisilleen sekä lapsen opettajalle, rehtorille tai päiväkodin johtajalle ja opetuksen järjestäjälle lapsen opetuksen asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät tiedot. Luovutettava tieto voi koskea mm. sellaista lapsen sairautta, joka tulee ottaa opetustilanteissa huomioon. Vaikka tiedon luovuttamiselle olisikin edellä todettu lain tarkoittama peruste, yhteistyön ja luottamuksen turvaamiseksi pyritään aina ensisijaisesti hankkimaan huoltajan suostumus salassa pidettävän tiedon luovuttamiseen.

Jos lapsi siirtyy toisen opetuksen järjestäjän opetukseen, aikaisemman opetuksen järjestäjän on pyydettävä lapsen huoltajan suostumus siihen, että uudelle opetuksen järjestäjälle voidaan siirtää oppilashuollon asiakasrekisteristä sellaiset salassa pidettävät tiedot, jotka ovat tarpeellisia oppilashuollon jatkuvuuden kannalta. Sen sijaan opetuksen kannalta välttämättömät tiedot toimitetaan salassapidon estämättä viipymättä toiselle esi- tai perusopetuksen järjestäjälle. Vastaavat tiedot voidaan antaa myös uuden esi- tai perusopetuksen järjestäjän pyynnöstä.

3.8. Yhteistyö esiopetuksen ulkopuolisten palvelujen ja yhteistyökumppaneiden kanssa

Yksilökohtaisessa oppilashuollossa tehdään huoltajan suostumuksella tarvittaessa yhteistyötä esiopetuksen ulkopuolisten lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien tahojen kanssa. Näitä tahoja ovat sosiaalityö ja lastensuojelu, perheneuvola, erikoissairaanhoito, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimi, seurakunta ja poliisi.

Yhteistyö esiopetuksen ulkopuolisten palvelujen ja yhteistyökumppaneiden kanssa on kuvattu tarkemmin luvussa 2.4.

4. Oppilashuollon yhteistyön järjestäminen lasten ja huoltajien kanssa

Oppilashuoltoa toteutetaan yhteistyössä lasten ja huoltajien kanssa.

4.1. Yhteistyö lasten ja huoltajien kanssa yhteisöllisessä oppilashuollossa

Esiopetusyhteisön hyvinvoinnissa havaittuihin huolenaiheisiin etsitään ratkaisuja yhdessä huoltajan kanssa. Yhteisöllisessä oppilashuollossa – alueellisessa oppilashuoltoryhmässä – on mukana huoltajaedustus. Yhteisöllisessä oppilashuoltopalaverissa käsitellään asioita vain yleisellä tasolla. Niissä ei käsitellä yksittäisen lapsen asioita. Yhteisölliseen oppilashuoltoryhmään voidaan etukäteen koota lasten, huoltajien ja esiopetuksen henkilöstön ajatuksia ja mielipiteitä käsiteltävistä asioista.

4.2. Yhteistyö lasten ja huoltajien kanssa yksilökohtaisessa oppilashuollossa

Lapsen hyvinvoinnissa havaittuihin huolenaiheisiin etsitään ratkaisuja yhdessä huoltajan kanssa. Huoltajat päättävät, keitä on mukana yksilökohtaisessa oppilashuoltopalaverissa. Esiopetuksen henkilöstö opastaa huoltajia tarvittaessa oppilashuoltopalveluiden piiriin. Yksilökohtaisessa oppilashuollossa tulee kuulla myös lasta. Hänen osallisuutensa, toiveet ja mielipiteet otetaan huomioon iän, kehitystason ja edellytysten mukaisesti. Lapselle tuttu aikuinen esimerkiksi esiopettaja voi haastatella lasta turvallisessa ja rauhallisessa ympäristössä ja tilanteessa. Lapsi ei ole pääsääntöisesti mukana oppilashuoltopalaverissa.

4.3. Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen oppilashuollon periaatteista ja menettelytavoista tiedottaminen huoltajille ja yhteistyö tahoille

Esiopetuksen oppilashuoltosuunnitelma on osa Janakkalan kunnan esiopetussuunnitelmaa. Esiopetussuunnitelma löytyy kunnan internetsivuilta ja ryhmien ilmoitustauluilta. Suunnitelmat esitellään huoltajille esiopetuksen vanhempainilloissa. Yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän kokousmuistiot laitetaan esiopetusryhmien ilmoitustauluille huoltajien nähtäväksi.

5. Oppilashuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen

Varhaiskasvatuksen johtotiimi seuraa esiopetuksen oppilashuoltosuunnitelman toteutumista. Seurantatietoja kerätään ja oppilashuoltosuunnitelman arviointia tehdään esiopetuksen oppilashuoltoryhmässä. Oppilashuoltosuunnitelma päivitetään vuosittain. Oppilashuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen ovat osa esiopetuksen järjestäjän omavalvontaa koskevaa tehtävää. Opetuksen järjestäjä vastaa yhteistyössä opetustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen oppilashuoltopalveluista vastuussa olevien viranomaisten kanssa oppilashuollon kokonaisuuden omavalvonnan toteutumisesta. Esiopetuksen

oppilashuollon ohjausryhmään kuuluvat sivistystoimen kehittämispäällikkö,
varhaiskasvatuksen pedagoginen johtaja, sosiaalityön johtaja sekä palvelupäällikkö.

